

Dokument ten służy wyłącznie do celów informacyjnych i nie ma mocy prawnej. Unijne instytucje nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jego treść. Autentyczne wersje odpowiednich aktów prawnych, włącznie z ich preambułami, zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i są dostępne na stronie EUR-Lex. Bezpośredni dostęp do tekstów urzędowych można uzyskać za pośrednictwem linków zawartych w dokumencie

► **B** **ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) NR 691/2011**

z dnia 6 lipca 2011 r.

w sprawie europejskich rachunków ekonomicznych środowiska

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(Dz.U. L 192 z 22.7.2011, s. 1)

zmienione przez:

		Dziennik Urzędowy		
		nr	strona	data
► <u>M1</u>	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 538/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r.	L 158	113	27.5.2014
► <u>M2</u>	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/125 z dnia 19 listopada 2021 r.	L 20	40	31.1.2022

sprostowane przez:

- **C1** Sprostowanie, Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 70 (691/2011)

**ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
I RADY (UE) NR 691/2011**

z dnia 6 lipca 2011 r.

w sprawie europejskich rachunków ekonomicznych środowiska

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się wspólne ramy dla gromadzenia, zestawiania, przekazywania oraz oceny europejskich rachunków ekonomicznych środowiska w celu umiejscowienia rachunków ekonomicznych środowiska jako rachunków satelitarnych w stosunku do ESA 95, poprzez ustalenie metodyki, wspólnych standardów, definicji, klasyfikacji i zasad rachunkowości, jakie mają być stosowane przy opracowywaniu rachunków ekonomicznych środowiska.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „emisja do powietrza” oznacza fizyczny przepływ gazów lub cząstek stałych z gospodarki narodowej (procesów produkcji lub konsumpcji) do atmosfery (jako części systemu środowiskowego);
- 2) „podatek związany ze środowiskiem” oznacza podatek lub opłatę, w których podstawą opodatkowania jest jednostka fizyczna (lub odpowiednik jednostki fizycznej) czegoś, co ma udowodniony określony negatywny wpływ na środowisko, i które są uznawane za podatek w systemie ESA 95;
- 3) „ogólnogospodarcze rachunki przepływów materialnych (EW-MFA)” oznaczają spójne zestawienia wkładów materialnych do gospodarek narodowych, zmian poziomu zapasów materialnych w gospodarce oraz wpływów materialnych do innych gospodarek lub do środowiska;

- 4) „wydatki na ochronę środowiska” oznaczają zasoby gospodarcze przeznaczane na ochronę środowiska przez jednostki będące rezydentami; ochrona środowiska obejmuje wszystkie rodzaje działalności i działania, których głównym celem jest ograniczanie i eliminacja zanieczyszczeń i wszelkich innych form degradacji środowiska, jak również zapobieganie tym zjawiskom. Te rodzaje działalności i działania obejmują wszystkie środki podejmowane w celu odnowy zdegradowanego środowiska. Działania, które będąc korzystnymi dla środowiska, mają przede wszystkim na celu spełnienie wymagań technicznych lub wymogów wewnętrznych z zakresu higieny lub bezpieczeństwa i ochrony w przedsiębiorstwie lub innej instytucji, są wyłączone z zakresu niniejszej definicji;
- 5) „sektor towarów i usług związanych z ochroną środowiska” oznacza działalność produkcyjną w gospodarce narodowej, której rezultatem są produkty związane z ochroną środowiska (towary i usługi związane z ochroną środowiska). Produkty związane z ochroną środowiska to produkty wytworzone w celu ochrony środowiska, o której

▼ M1

mowa w pkt 4 i gospodarowania zasobami. Gospodarka zasobami obejmuje ochronę, utrzymanie i poprawę stanu zasobów naturalnych, a tym samym zapobiegając ich wyczerpaniu;

- 6) „rachunki fizycznych przepływów energii” oznaczają spójne zestawienia fizycznych przepływów energii do gospodarki narodowej, przepływów energii w obrębie gospodarki i przepływów energii, do innych gospodarek lub do środowiska.

▼ B*Artykuł 3***Moduły**

1. Rachunki ekonomiczne środowiska, które mają być zestawiane we wspólnych ramach określonych w art. 1, grupuje się w następujących modułach:

- a) moduł rachunków emisji do powietrza, określony w załączniku I;
- b) moduł podatków związanych ze środowiskiem według rodzajów działalności gospodarczej, określony w załączniku II;
- c) moduł ogólnogospodarczych rachunków przepływów materialnych, określony w załączniku III;

▼ M1

- d) moduł rachunków wydatków na ochronę środowiska, określony w załączniku IV;
- e) moduł rachunków sektora towarów i usług związanych z ochroną środowiska, określony w załączniku V;
- f) moduł rachunków fizycznych przepływów energii, określony w załączniku VI.

▼ B

2. Każdy załącznik zawiera następujące informacje:

- a) cele, dla których rachunki mają być zestawiane;
- b) zakres przedmiotowy rachunków;
- c) wykaz elementów, dla których dane mają być zestawiane i przekazywane;
- d) pierwszy rok referencyjny, częstotliwość i terminy przekazywania danych w celu opracowywania rachunków;
- e) tabele sprawozdawcze;
- f) maksymalną długość okresów przejściowych, o których mowa w art. 8, w czasie których Komisja może przyznać odstępstwa.

3. W przypadku gdy konieczne jest uwzględnienie zmian w dziedzinie środowiska, gospodarki oraz postępu technicznego, Komisja jest uprawniona do przyjęcia, zgodnie z art. 9, aktów delegowanych, które:

- a) zawierają wskazówki metodyczne; oraz
- b) aktualizują załączniki, o których mowa w ust. 1, w stosunku do informacji, o których mowa w ust. 2 lit. c)–e).

Wykonując swoje uprawnienia zgodnie z niniejszym ustępem, Komisja zapewnia, by jej akty delegowane nie nakładały znacznych dodatkowych obciążeń administracyjnych na państwa członkowskie i na respondentów.

▼ M1

4. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 9 w celu określenia produktów energetycznych, o których mowa w sekcji 3 załącznika VI, na podstawie wykazów określonych w załącznikach do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 ⁽¹⁾.

Te akty delegowane nie nakładają znacznych dodatkowych obciążeń na państwa członkowskie ani na respondentów. Przy tworzeniu, a następnie aktualizowaniu wykazów, o których mowa w akapicie pierwszym, Komisja uzasadnia należyte podejmowane działania, wykorzystując w razie potrzeby opinie odpowiednich ekspertów na temat analizy opłacalności, w tym ocenę obciążenia respondentów oraz kosztów produkcji.

5. W celu ułatwienia jednolitego stosowania załącznika V Komisja stworzy do dnia 31 grudnia 2015 r. w drodze aktów wykonawczych indykatywne kompendium towarów i usług związanych z ochroną środowiska oraz rodzajów działalności gospodarczej, objętych zakresem załącznika V na podstawie następujących kategorii: usługi swoiste związane z ochroną środowiska, produkty o celu wyłącznie środowiskowym (produkty powiązane), towary dostosowane oraz technologie związane z ochroną środowiska. W razie potrzeby Komisja aktualizuje kompendium.

Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie pierwszym, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2.

▼ B*Artykuł 4***Badania pilotażowe**

1. Komisja opracowuje program badań pilotażowych, który państwa członkowskie zrealizują dobrowolnie w celu rozwijania sprawozdawczości i doskonalenia jakości danych, stworzenia długich szeregów czasowych i opracowania metodyki. Program ten obejmuje badania pilotażowe analizujące wykonalność wprowadzenia nowych modułów rachunków ekonomicznych środowiska. Opracowując program, Komisja zapewnia, aby na państwa członkowskie i respondentów nie zostały nałożone dodatkowe obciążenia administracyjne lub finansowe.

2. Wyniki badań pilotażowych są oceniane i publikowane przez Komisję z uwzględnieniem korzyści wynikających z dostępności danych w stosunku do kosztów ich zgromadzenia i do obciążenia administracyjnego wywołanego obowiązkiem ich składania. Wyniki te uwzględnia się we wnioskach dotyczących wprowadzania nowych modułów rachunków ekonomicznych środowiska, które Komisja może przedstawić w sprawozdaniu, o którym mowa w art. 10.

*Artykuł 5***Gromadzenie danych**

1. Zgodnie z załącznikami do niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie gromadzą dane konieczne do obserwacji elementów, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. c).

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 z dnia 22 października 2008 r. w sprawie statystyki energii (Dz.U. L 304 z 14.11.2008, s. 1).

▼B

2. Państwa członkowskie gromadzą wymagane dane, stosując zasadę upraszczania procedur administracyjnych i korzystając z rozmaitych źródeł wymienionych poniżej:

- a) kwestionariuszy;
- b) procedur estymacji statystycznej, jeżeli niektóre z elementów nie są obserwowane dla wszystkich jednostek;
- c) źródeł administracyjnych.

3. Państwa członkowskie informują Komisję i dostarczają szczegółowych danych na temat zastosowanych metod i wykorzystanych źródeł.

*Artykuł 6***Przekazywanie danych do Komisji (Eurostatu)**

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji (Eurostatowi) dane przedstawione w załącznikach, łącznie z danymi poufnymi, w terminach określonych w tych załącznikach.

2. Dane są przekazywane we właściwym formacie technicznym, który ma zostać określony przez Komisję w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmowane są zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2.

*Artykuł 7***Ocena jakości**

1. Do celów niniejszego rozporządzenia do danych, które mają być przekazane, stosuje się kryteria jakości określone w art. 12 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 223/2009.

2. Państwa członkowskie przedkładają Komisji (Eurostatowi) sprawozdanie dotyczące jakości przekazanych danych.

3. Przy stosowaniu do danych objętych niniejszym rozporządzeniem kryteriów jakości, o których mowa w ust. 1, Komisja przyjmuje akty wykonawcze w celu określenia zasad, struktury i częstotliwości składania sprawozdań dotyczących jakości. Te akty wykonawcze przyjmowane są zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2.

4. Komisja (Eurostat) ocenia jakość przekazanych danych i może – w terminie jednego miesiąca od otrzymania danych – zwrócić się do danego państwa członkowskiego o dostarczenie dodatkowych informacji dotyczących danych lub, w stosownych przypadkach, o dostarczenie zmienionego zestawu danych.

*Artykuł 8***Odstępstwa**

1. Komisja może przyjąć akty wykonawcze w celu przyznania państwom członkowskim odstępstw podczas okresów przejściowych określonych w załącznikach, w zakresie w jakim narodowe systemy statystyczne wymagają znacznych dostosowań. Te akty wykonawcze przyjmowane są zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 11 ust. 2.

▼ M1

2. W celu uzyskania odstępstwa na mocy ust. 1 w odniesieniu do załączników I, II i III, dane państwo członkowskie przedkłada Komisji należycie uzasadniony wniosek do dnia 12 listopada 2011 r. W celu uzyskania odstępstwa na mocy ust. 1 w odniesieniu do załączników IV, V i VI, dane państwo członkowskie przedkłada Komisji należycie uzasadniony wniosek do dnia 17 września 2014 r.

▼ B*Artykuł 9***Wykonanie przekazanych uprawnień**

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

▼ M1

2. Uprawnienia, do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 3 i 4, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 11 sierpnia 2011 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 3 ust. 3 i 4, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

▼ B

4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

▼ M1

5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 3 ust. 3 i 4 wchodzi w życie tylko wtedy, kiedy Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie lub kiedy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

▼ B*Artykuł 10***Sprawozdanie i przegląd**

Do dnia 31 grudnia 2013 r. a następnie co trzy lata, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie sprawozdanie z wykonania niniejszego rozporządzenia. W sprawozdaniu tym ocenia się w szczególności jakość przekazywanych danych, metody gromadzenia danych, obciążenia administracyjne ponoszone przez państwa członkowskie i respondentów, a także wykonalność i skuteczność tych statystyk.

W stosownych przypadkach i z uwzględnieniem wyników, o których mowa w art. 4 ust. 2, do sprawozdania dołączone są wnioski:

▼B

- dotyczące wprowadzenia nowych modułów rachunków ekonomicznych środowiska, takich jak wydatki i przychody związane z ochroną środowiska (EPER)/rachunki wydatków na ochronę środowiska (EPEA), sektor towarów i usług związanych z ochroną środowiska (EGSS), rachunki energetyczne, transfery związane ze środowiskiem (subsydia) oraz rachunki dotyczące wykorzystania zasobów i wydatków na zarządzanie (RUMEA), rachunki gospodarki wodnej (ilościowe i jakościowe), rachunki związane z odpadami, rachunki związane z lasami, rachunki usług dostarczanych przez ekosystemy, ogólnogospodarcze rachunki zasobów materialnych (EW-MSA) oraz pomiary niewykorzystanych wydobytych materiałów ziemnych (w tym gleby),
- opracowane w celu dalszej poprawy jakości danych i metod ich gromadzenia, a tym samym poprawy zakresu i porównywalności danych oraz ograniczenia obciążenia administracyjnego przedsiębiorstw i administracji.

*Artykuł 11***Komitety**

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Europejskiego Systemu Statystycznego utworzony na mocy rozporządzenia (WE) nr 223/2009. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

*Artykuł 12***Wejście w życie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

B**ZAŁĄCZNIK I****MODUŁ RACHUNKÓW EMISJI DO POWIETRZA****Sekcja 1****CELE**

W rachunkach emisji do powietrza rejestruje się i przedstawia dane dotyczące emisji do powietrza w sposób zgodny z systemem rachunków narodowych. Rejestruje się w nich emisje do powietrza z gospodarek narodowych według określonego w ESA 95 podziału na rodzaje działalności gospodarczej powodującej emisję. Działalność gospodarcza obejmuje produkcję i konsumpcję.

W niniejszym załączniku określone są dane, jakie państwa członkowskie mają gromadzić, zestawiać, przekazywać i poddawać ocenie na rachunkach dotyczących emisji do powietrza. Dane te będą opracowywane w sposób, który pozwoli na utrzymanie łączności pomiędzy emisją a działalnością produkcyjną i konsumpcyjną przemysłu i gospodarstw domowych. Dane dotyczące bezpośredniej emisji, zgłaszane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, zostaną zestawione z tablicami przepływów międzygałęziowych, tablicami podaży i wykorzystania oraz danymi dotyczącymi konsumpcji w gospodarstwach domowych, które już zgłoszono Komisji (Eurostatowi) w ramach sprawozdawczości ESA 95.

Sekcja 2**ZAKRES**

Rachunki emisji do powietrza mają takie same granice systemu jak w ESA 95 i także są oparte na zasadzie siedziby.

Zgodnie z ESA 95, pojęcie siedziby opiera się na następującej zasadzie: o jednostce mówi się, że jest jednostką krajową, jeżeli na obszarze gospodarczym danego kraju posiada ona swój ośrodek zainteresowania gospodarczego – tzn. kiedy angażuje się w działalność gospodarczą na tym terytorium przez okres jednego roku lub dłuższy.

Na rachunkach emisji do powietrza rejestruje się emisję z działalności wszystkich jednostek krajowych, niezależnie od tego, gdzie w rzeczywistości mają miejsce emisje w sensie geograficznym.

Na rachunkach emisji do powietrza rejestruje się przepływy rezydualnych gazów i cząstek stałych pochodzących z gospodarki narodowej i przedostających się do atmosfery. Do celów niniejszego rozporządzenia termin „atmosfera” odnosi się do części składowej systemu środowiskowego. Pojęcie granicy systemu odnosi się do granicy pomiędzy gospodarką narodową (jako części systemu gospodarczego) a atmosferą (jako części systemu środowiskowego). Po przekroczeniu granicy systemu emitowane substancje znajdują się poza wszelką kontrolą człowieka i stają się częścią naturalnego obiegu materii oraz mogą mieć różne rodzaje skutków środowiskowych.

M2**Sekcja 3****WYKAZ ELEMENTÓW**

Państwa członkowskie opracowują statystyki dotyczące emisji następujących czynników zanieczyszczenia powietrza:

Nazwa	Symbol	Jednostka sprawozdawcza
Dwutlenek węgla bez emisji z biomasy	CO ₂	1 000 ton (Gg)
Dwutlenek węgla pochodzący z biomasy	Biomasa CO ₂	1 000 ton (Gg)

▼ M2

Nazwa	Symbol	Jednostka sprawozdawcza
Podtlenek azotu	N ₂ O	tony (Mg)
Metan	CH ₄	tony (Mg)
Perfluorowęglowodory	PFC	tony (Mg) równoważników CO ₂
Wodorofluorowęglowodory	HFC	tony (Mg) równoważników CO ₂
Heksafluorek siarki i trójfluorek azotu	SF ₆ NF ₃	tony (Mg) równoważników CO ₂
Tlenki azotu	NO _x	tony (Mg) równoważników NO ₂
Niemetanowe lotne związki organiczne	NMLZO	tony (Mg)
Tlenek węgla	CO	tony (Mg)
Pył zawieszony < 10 µm	PM ₁₀	tony (Mg)
Pył zawieszony < 2,5 µm	PM _{2,5}	tony (Mg)
Tlenki siarki	SO _x	tony (Mg) równoważników SO ₂
Amoniak	NH ₃	tony (Mg)

Wszystkie dane liczbowe podaje się z dokładnością do jednego miejsca po przecinku.

▼ B**Sekcja 4****PIERWSZY ROK REFERENCYJNY, CZĘSTOTLIWOŚĆ I TERMINY PRZEKAZYWANIA DANYCH**

1. Statystyki zestawia się i przekazuje w cyklu rocznym.
2. Statystyki przekazuje się w ciągu 21 miesięcy od końca roku referencyjnego.
3. Aby zaspokoić zapotrzebowanie użytkowników na kompletne i terminowe dane, Komisja (Eurostat) opracowuje szacunki wielkości sumarycznych dla UE-27 w zakresie głównych danych zagregowanych tego modułu, niezwłocznie po tym, jak otrzyma wystarczające dane krajowe. W miarę możliwości Komisja (Eurostat) opracowuje i publikuje szacunki w odniesieniu do danych, które nie zostały przekazane przez państwa członkowskie w terminie przewidzianym w pkt 2.
4. Pierwszym rokiem referencyjnym jest rok wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
5. W ramach pierwszego przekazania danych państwa członkowskie uwzględniają dane roczne z okresu od 2008 r. do pierwszego roku referencyjnego.
6. W ramach każdego kolejnego przekazywania danych do Komisji państwa członkowskie dostarczają rocznych danych za lata n-4, n-3, n-2, n-1 oraz n, gdzie n jest rokiem referencyjnym.

▼ M2**Sekcja 5****TABELE SPRAWOZDAWCZE**

1. Dla każdego elementu wymienionego w sekcji 3 opracowuje się dane zgodnie z hierarchiczną klasyfikacją działalności gospodarczej, NACE Rev.2 (poziom agregacji A*64), w pełni zgodną z ESA 95. Dodatkowo opracowuje się dane dotyczące:

▼ M2

- emisji do powietrza z gospodarstw domowych,
- pozycji pomostowych, które oznaczają pozycje sprawozdawcze służące wyraźnemu zniwelowaniu różnic pomiędzy rachunkami emisji do powietrza zgłaszanymi na podstawie niniejszego rozporządzenia a danymi zgłaszanymi w oficjalnych krajowych bilansach emisji do powietrza.

2. Hierarchiczna klasyfikacja, o której mowa w pkt 1, przedstawia się następująco:

Emisje do powietrza w podziale na gałęzie gospodarki – NACE Rev.2 (A*64)

Emisje do powietrza z gospodarstw domowych

- Transport
- Ogrzewanie/chłodzenie
- Pozostałe

Pozycje pomostowe

Łączne rachunki emisji do powietrza (działalność produkcyjna + gospodarstwa domowe) dla każdego elementu, o którym mowa w sekcji 3

Minus podmioty krajowe za granicą

- Krajowe statki rybackie pływające za granicą
- Transport lądowy
- Transport wodny
- Transport lotniczy

Plus podmioty zagraniczne w kraju

- + Transport lądowy
- + Transport wodny
- + Transport lotniczy

(+ lub –) Inne korekty i rozbieżności statystyczne

= Łączna emisja zanieczyszczenia X zgłoszona w ramach UNFCCC ⁽¹⁾/CLRTAP ⁽²⁾

▼ B**Sekcja 6****MAKSYMALNA DŁUGOŚĆ OKRESÓW PRZEJŚCIOWYCH**

Do celów wykonania przepisów zawartych w niniejszym załączniku okres przejściowy wynosi maksymalnie dwa lata od pierwszego terminu przekazania danych.

⁽¹⁾ Ramowa konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu.

⁽²⁾ Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości.

B**ZAŁĄCZNIK II****MODUŁ PODATKÓW ZWIĄZANYCH ZE ŚRODOWISKIEM WEDŁUG
RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ****Sekcja 1****CELE**

Statystyki dotyczące podatków związanych ze środowiskiem rejestrują i przedstawiają dane z perspektywy podmiotów płacących podatki, w sposób w pełni zgodny z danymi zgłaszanymi w ramach ESA 95. Rejestrują one przychody z podatków związanych ze środowiskiem w gospodarkach narodowych w podziale na rodzaje działalności gospodarczej. Działalność gospodarcza obejmuje produkcję i konsumpcję.

W niniejszym załączniku określone są dane dotyczące przychodów z podatków związanych ze środowiskiem, jakie państwa członkowskie mają gromadzić, zestawiać, przekazywać i poddawać ocenie, w podziale na rodzaje działalności gospodarczej.

W statystykach dotyczących podatków związanych ze środowiskiem można wykorzystywać bezpośrednio statystyki dotyczące podatków i finansów publicznych, ale występują również korzyści z posługiwania się danymi podatkowymi zgłaszanymi w ramach ESA 95, o ile to możliwe.

Aby zapewnić spójność ze sprawozdawczością w ramach ESA 95 i polepszyć porównywalność między krajami, statystyki dotyczące podatków związanych ze środowiskiem oparte są na rejestrowanych kwotach szacowanych i deklarowanych lub na korygowanych w czasie wpływach gotówkowych.

ESA 95 zawiera także informacje o tym, które branże i sektory płacą wspomniane podatki. Informacje o podatkach zgłaszanych w ramach ESA 95 można znaleźć w rachunkach sektora instytucjonalnego oraz w tablicach podaży i wykorzystania.

Sekcja 2**ZAKRES**

Podatki związane ze środowiskiem mają te same granice systemów co ESA 95 i obejmują obowiązkowe jednostronne opłaty w gotówce lub w naturze nakładane przez instytucje rządowe i samorządowe lub przez instytucje Unii.

Podatki związane ze środowiskiem należą do następujących kategorii ESA 95:

- podatki od produkcji i przywozu (D.2),
- bieżące podatki dochodowe, majątkowe itd. (D.5),
- podatki od kapitału (D.91).

M2**Sekcja 3****WYKAZ ELEMENTÓW**

Państwa członkowskie opracowują statystyki dotyczące podatków związanych ze środowiskiem dla następujących elementów:

- podatki od energii,
- podatki transportowe,
- podatki od zanieczyszczeń,
- podatki z tytułu użytkowania zasobów naturalnych.

Państwa członkowskie zgłaszają także, jako odrębny element, dochody podatkowe sektora instytucji rządowych i samorządowych rejestrowane w europejskim systemie rachunków narodowych i regionalnych w związku z udziałem w unijnym systemie handlu uprawnieniami do emisji.

▼ M2

Państwa członkowskie zgłaszają także, jako odrębny element, pozostałe podatki związane ze środowiskiem, które zostały włączone do ogółu podatków od energii, transportu, zanieczyszczeń lub użytkowania zasobów naturalnych i które pobiera się od zawartości węgla w paliwach (pozostałe podatki CO₂).

Wszystkie dane zgłasza się w mln w walucie krajowej.

Sekcja 4**PIERWSZY ROK REFERENCYJNY, CZĘSTOTLIWOŚĆ I TERMINY PRZEKAZYWANIA DANYCH**

1. Statystyki zestawia się i przekazuje w cyklu rocznym.
2. Statystyki przekazuje się w ciągu 16 miesięcy od końca roku referencyjnego. Przepis ten ma zastosowanie od roku referencyjnego 2020.
3. Aby zaspokoić zapotrzebowanie użytkowników na kompletne i aktualne dane, Komisja (Eurostat) opracowuje szacunki łącznych wartości dla UE-27 głównych danych zagregowanych tego modułu, niezwłocznie po otrzymaniu wystarczających danych krajowych. W miarę możliwości Komisja (Eurostat) opracowuje i publikuje szacunki danych, które nie zostały przekazane przez państwa członkowskie w terminie przewidzianym w pkt 2.
4. Pierwszym rokiem referencyjnym jest rok 2020.
5. W ramach każdego przekazywania danych do Komisji państwa członkowskie dostarczają dane roczne za lata n-4, n-3, n-2, n-1 oraz n, gdzie n jest rokiem referencyjnym. Państwa członkowskie mogą dostarczyć wszelkie dostępne dane za lata poprzedzające rok 2016.

▼ B**Sekcja 5****TABELE SPRAWOZDAWCZE**

Dla każdego z elementów wymienionych w sekcji 3, dane zgłasza się z punktu widzenia jednostek, które płacą podatki.

W przypadku producentów dane zgłasza się w rozbiciu zgodnie z hierarchiczną klasyfikacją działalności gospodarczej, NACE Rev.2 (poziom agregacji A*64 taki jak określono w ESA 95).

W przypadku konsumentów dane zgłasza się dla:

- gospodarstw domowych,
- jednostek zagranicznych.

W przypadku gdy danych nie można przypisać jednej z powyższych grup działalności, dane zgłasza się jako nieprzypisane.

Sekcja 6**MAKSYMALNA DŁUGOŚĆ OKRESÓW PRZEJŚCIOWYCH**

Do celów wykonania przepisów zawartych w niniejszym załączniku okres przejściowy wynosi maksymalnie dwa lata od pierwszego terminu przekazania danych.

ZAŁĄCZNIK III

MODUŁ OGÓLNOGOSPODARCZYCH RACHUNKÓW PRZEPŁYWÓW
MATERIALNYCH (EW-MFA)

Sekcja 1

CELE

Rachunki EW-MFA obejmują wszystkie materiały stałe, gazowe i ciekłe z wyjątkiem przepływów powietrza i wody, mierzone w jednostkach masy rocznie. Tak jak system rachunków narodowych, rachunki EW-MFA służą do dwóch głównych celów. Szczegółowe przepływy materialne stanowią bogatą empiryczną bazę danych dla licznych badań analitycznych. Wykorzystuje się je także do zestawiania różnych wskaźników ogólnogospodarczych przepływów materialnych w gospodarkach narodowych.

W niniejszym załączniku określone są dane, jakie państwa członkowskie mają gromadzić, zestawiać, przekazywać i poddawać ocenie w rachunkach EW-MFA.

Sekcja 2

ZAKRES

Podstawową zasadą systemu przepływów materialnych jest rozróżnienie pomiędzy zapasami a przepływami. Generalnie przepływ jest zmienną, która mierzy pewną ilość na jednostkę czasu, natomiast zapas jest zmienną, która mierzy ilość w danym momencie. Rachunki EW-MFA opierają się na pojęciu przepływu. Mierzą one przepływy materialne do i z gospodarki oraz zmianę zapasów w gospodarce, wyrażone w jednostkach masy rocznie.

Rachunki EW-MFA są spójne z zasadami systemu rachunków narodowych, takimi jak zasada siedziby. Rejestrowane są na nich przepływy materialne związane z działalnością wszystkich jednostek krajowych gospodarki narodowej bez względu na ich lokalizację geograficzną.

W rachunkach EW-MFA istotne są dwa typy przepływów materialnych przez granice systemów:

1. Przepływy materialne między gospodarką narodową a jej środowiskiem naturalnym. Obejmują one pozyskiwanie materiałów (tj. surowców, materiałów nieprzetworzonych lub pierwotnych) ze środowiska naturalnego oraz uwalnianie materiałów (zwanych często pozostałościami) do tego środowiska.
2. Przepływy materialne między gospodarką narodową a resztą gospodarki światowej. Obejmują one przywóz i wywóz.

W rachunkach EW-MFA ujęte są wszystkie przepływy przekraczające granice systemów, a także powiększenia zapasów stworzonych przez człowieka. Wszelkie inne przepływy materialne w obrębie gospodarki nie są ujęte w rachunkach EW-MFA. Oznacza to, że w rachunkach EW-MFA gospodarka narodowa traktowana jest całościowo i nie są uwzględniane np. międzybranżowe dostawy produktów. Podobnie wyłączone są przepływy w obrębie środowiska naturalnego.

▼ B**Sekcja 3****WYKAZ ELEMENTÓW**

Państwa członkowskie tworzą w stosownych przypadkach statystyki dotyczące elementów wymienionych w sekcji 5 dla rachunków EW-MFA.

1. Pozyskanie krajowe obejmuje roczną ilość materiałów stałych, ciekłych i gazowych (z wyłączeniem powietrza i wody) pozyskanych ze środowiska naturalnego, traktowanych jako wkłady materialne do gospodarki.
2. Fizyczny przywóz i fizyczny wywóz obejmują wszystkie przywożone lub wywożone towary w jednostkach masy. Towary w wymianie handlowej obejmują towary na wszystkich etapach obróbki – od surowców po wyroby gotowe.

▼ M2**Sekcja 4****PIERWSZY ROK REFERENCYJNY, CZĘSTOTLIWOŚĆ I TERMINY PRZEKAZYWANIA DANYCH**

1. Statystyki zestawia się i przekazuje w cyklu rocznym.
2. Statystyki przekazuje się w ciągu 16 miesięcy od końca roku referencyjnego. Przepis ten ma zastosowanie od roku referencyjnego 2021.
3. Aby zaspokoić zapotrzebowanie użytkowników na kompletne i aktualne dane, Komisja (Eurostat) opracowuje szacunki łącznych wartości dla UE-27 głównych danych zagregowanych tego modułu, niezwłocznie po otrzymaniu wystarczających danych krajowych. W miarę możliwości Komisja (Eurostat) opracowuje i publikuje szacunki danych, które nie zostały przekazane przez państwa członkowskie w terminie przewidzianym w pkt 2.
4. Pierwszym rokiem referencyjnym jest rok 2021.
5. W ramach każdego przekazywania danych do Komisji państwa członkowskie dostarczają dane roczne za lata $n-4$, $n-3$, $n-2$, $n-1$ oraz n , gdzie n jest rokiem referencyjnym. Państwa członkowskie mogą dostarczyć wszelkie dostępne dane za lata poprzedzające rok 2017.

Sekcja 5**TABELE SPRAWOZDAWCZE**

Dane, wyrażone w jednostkach masy, opracowuje się dla elementów wymienionych w poniższych tabelach.

Tabela A – Pozyskanie krajowe

MF.1	Biomasa
MF.1.1	Rośliny uprawne (z wyjątkiem roślin pastewnych)
MF.1.1.1	Zboża
MF.1.1.2	Korzenie, bulwy
MF.1.1.3	Uprawy cukrowe
MF.1.1.4	Nasiona roślin strączkowych
MF.1.1.5	Orzechy
MF.1.1.6	Rośliny oleiste

▼ M2

- MF.1.1.7 Warzywa
- MF.1.1.8 Owoce
- MF.1.1.9 Rośliny włókniste
- MF.1.1.A Pozostałe rośliny uprawne (z wyjątkiem roślin pastewnych) gdzie indziej niesklasyfikowane
- MF.1.2 Resztki poźniwne (wykorzystane), rośliny pastewne i biomasa wypasana
 - MF.1.2.1 Resztki poźniwne (wykorzystane)
 - MF.1.2.1.1 Słoma
 - MF.1.2.1.2 Pozostałe resztki poźniwne (liście buraków cukrowych i pastewnych, inne)
 - MF.1.2.2 Rośliny pastewne i biomasa wypasana
 - MF.1.2.2.1 Rośliny pastewne (łącznie ze zbiorem biomasy z użytków zielonych)
 - MF.1.2.2.2 Biomasa wypasana
- MF.1.3 Drewno
 - MF.1.3.1 Drewno (przemysłowe drewno okrągłe)
 - MF.1.3.2 Drewno opałowe i inne pozyskane materiały
- MF.1.4 Połów dziko żyjących ryb, rośliny i zwierzęta wodne, polowanie i zbieranie
 - MF.1.4.1 Połów dziko żyjących ryb
 - MF.1.4.2 Wszystkie pozostałe zwierzęta i rośliny wodne
 - MF.1.4.3 Polowanie i zbieranie
- MF.2 Rudy metali (rudy surowe)
 - MF.2.1 Żelazo
 - MF.2.2 Metale nieżelazne
 - MF.2.2.1 Miedź
 - MF.2.2.2 Nikiel
 - MF.2.2.3 Ołów
 - MF.2.2.4 Cynk
 - MF.2.2.5 Cyna
 - MF.2.2.6 Złoto, srebro, platyna i inne metale szlachetne
 - MF.2.2.7 Boksyt i inne rudy glinu
 - MF.2.2.8 Uran i tor

▼ **M2**

MF.2.2.9	Pozostałe metale nieżelazne
MF.3	Minerały niemetaliczne
MF.3.1	Marmur, granit, piaskowiec, porfir, bazalt, pozostałe kamienie ozdobne i budowlane (z wyjątkiem łupków)
MF.3.2	Kreda i dolomit
MF.3.3	Łupki
MF.3.4	Minerały chemiczne i do produkcji nawozów
MF.3.5	Sól
MF.3.6	Wapień i gips
MF.3.7	Glina i kaolin
MF.3.8	Piasek i żwir
MF.3.9	Pozostałe minerały niemetaliczne gdzie indziej niesklasyfikowane
MF.3.A	Wydobywane materiały ziemne (w tym gleba), wyłącznie jeśli są wykorzystywane (zgłaszanie nieobowiązkowe)
MF.4	Kopalne surowce energetyczne/nośniki energii
MF.4.1	Węgiel i inne stałe surowce energetyczne/nośniki energii
MF.4.1.1	Węgiel brunatny
MF.4.1.2	Węgiel kamienny
MF.4.1.3	Łupki bitumiczne i piaski bitumiczne
MF.4.1.4	Torf
MF.4.2	Ciekłe i gazowe surowce energetyczne/nośniki energii
MF.4.2.1	Ropa naftowa, kondensat i ciecze towarzyszące gazowi ziemnemu (NGL)
MF.4.2.2	Gaz ziemny
Tabele B (Import – handel ogółem) i D (Eksport – handel ogółem)	
MF.1	Biomasa
MF.1.1	Rośliny uprawne (z wyjątkiem roślin pastewnych)
MF.1.1.1	Zboża
MF.1.1.2	Korzenie, bulwy
MF.1.1.3	Uprawy cukrowe
MF.1.1.4	Nasiona roślin strączkowych
MF.1.1.5	Orzechy
MF.1.1.6	Rośliny oleiste

▼ M2

- MF.1.1.7 Warzywa
- MF.1.1.8 Owoce
- MF.1.1.9 Rośliny włókniste
- MF.1.1.A Pozostałe rośliny uprawne (z wyjątkiem roślin pastewnych) gdzie indziej niesklasyfikowane
- MF.1.2 Resztki poźniwne (wykorzystane), rośliny pastewne i biomasa wypasana
 - MF.1.2.1 Resztki poźniwne (wykorzystane)
 - MF.1.2.1.1 Słoma
 - MF.1.2.1.2 Pozostałe resztki poźniwne (liście buraków cukrowych i pastewnych, inne)
 - MF.1.2.2 Rośliny pastewne i biomasa wypasana
 - MF.1.2.2.1 Rośliny pastewne (łącznie ze zbiorem biomasy z użytków zielonych)
- MF.1.3 Drewno
 - MF.1.3.1 Drewno (przemysłowe drewno okrągłe)
 - MF.1.3.2 Drewno opałowe i inne pozyskane materiały
- MF.1.4 Połów dziko żyjących ryb, rośliny i zwierzęta wodne, polowanie i zbieranie
 - MF.1.4.1 Połów dziko żyjących ryb
 - MF.1.4.2 Wszystkie pozostałe zwierzęta i rośliny wodne
- MF.1.5 Żywe zwierzęta i produkty pochodzenia zwierzęcego (z wyjątkiem dziko żyjących ryb, roślin i zwierząt wodnych, zwierząt upolowanych i zebranych)
 - MF.1.5.1 Żywe zwierzęta (z wyjątkiem dziko żyjących ryb, roślin i zwierząt wodnych, zwierząt upolowanych lub zebranych)
 - MF.1.5.2 Mięso i surowe wyroby mięsne
 - MF.1.5.3 Przetwory mleczne, jaja ptasie i miód
 - MF.1.5.4 Pozostałe produkty pochodzenia zwierzęcego (włókna zwierzęce, skóry, futra, skóry wyprawione itd.)
- MF.1.6 Produkty głównie z biomasy
- MF.2 Rudy metali (rudy surowe)
 - MF.2.1 Żelazo
 - MF.2.2 Metale nieżelazne
 - MF.2.2.1 Miedź
 - MF.2.2.2 Nikiel
 - MF.2.2.3 Ołów

▼ M2

- MF.2.2.4 Cynk
- MF.2.2.5 Cyna
- MF.2.2.6 Złoto, srebro, platyna i inne metale szlachetne
- MF.2.2.7 Boksyt i inne rudy glinu
- MF.2.2.8 Uran i tor
- MF.2.2.9 Pozostałe metale nieżelazne
- MF.2.3 Produkty głównie z metali
- MF.3 Minerały niemetaliczne
 - MF.3.1 Marmur, granit, piaskowiec, porfir, bazalt, pozostałe kamienie ozdobne i budowlane (z wyjątkiem łupków)
 - MF.3.2 Kreda i dolomit
 - MF.3.3 Łupki
 - MF.3.4 Minerały chemiczne i do produkcji nawozów
 - MF.3.5 Sól
 - MF.3.6 Wapień i gips
 - MF.3.7 Gлина i kaolin
 - MF.3.8 Piasek i żwir
 - MF.3.9 Pozostałe minerały niemetaliczne gdzie indziej niesklasyfikowane
 - MF.3.B Produkty głównie z minerałów niemetalicznych
- MF.4 Kopalne surowce energetyczne/nośniki energii
 - MF.4.1 Węgiel i inne stałe surowce energetyczne/nośniki energii
 - MF.4.1.1 Węgiel brunatny
 - MF.4.1.2 Węgiel kamienny
 - MF.4.1.3 Łupki bitumiczne i piaski bitumiczne
 - MF.4.1.4 Torf
 - MF.4.2 Ciekłe i gazowe surowce energetyczne/nośniki energii
 - MF.4.2.1 Ropa naftowa, kondensat i ciecze towarzyszące gazowi ziemnemu (NGL)
 - MF.4.2.2 Gaz ziemny
 - MF.4.2.3 Paliwo bunkrowane (import: przez jednostki krajowe za granicą; eksport: przez jednostki zagraniczne w kraju)
 - MF.4.2.3.1 Paliwo dla transportu lądowego

▼ M2

MF.4.2.3.2 Paliwo dla transportu wodnego

MF.4.2.3.3 Paliwo dla transportu lotniczego

MF.4.3 Produkty głównie z kopalnych produktów energetycznych

MF.5 Pozostałe produkty

MF.6 Odpady przeznaczone do ostatecznego przetworzenia lub unieszkodliwienia.

▼ B**Sekcja 6****MAKSYMALNA DŁUGOŚĆ OKRESÓW PRZEJŚCIOWYCH**

Do celów wykonania przepisów zawartych w niniejszym załączniku okres przejściowy wynosi maksymalnie dwa lata od pierwszego terminu przekazania danych.

▼ **M1***ZAŁĄCZNIK IV***MODUŁ RACHUNKÓW WYDATKÓW NA OCHRONĘ ŚRODOWISKA****Sekcja 1****CELE**

Na rachunkach wydatków na ochronę środowiska przedstawiane są dane, w sposób zgodny z danymi zgłaszanymi w ramach ESA, dotyczące wydatków na ochronę środowiska, tj. zasobów gospodarczych przeznaczanych na ochronę środowiska przez jednostki będące rezydentami. Rachunki takie umożliwiają zestawienie krajowych wydatków na ochronę środowiska, które definiuje się jako sumę wykorzystania usług związanych z ochroną środowiska przez jednostki będące rezydentami, nakładów brutto na środki trwałe przeznaczonych na działalność związaną z ochroną środowiska oraz transferów związanych z ochroną środowiska, które nie stanowią odpowiedników powyższych pozycji, pomniejszoną o finansowanie przez zagranicę.

Rachunki wydatków na ochronę środowiska powinny opierać się na już istniejących informacjach z rachunków narodowych (rachunków produkcji i tworzenia dochodów; nakładów brutto na środki trwałe wg NACE, tablic podaży i wykorzystania; danych opartych na klasyfikacji funkcji sektora instytucji rządowych i samorządowych), statystyk strukturalnych dotyczących przedsiębiorstw, rejestru przedsiębiorstw i innych źródeł.

W niniejszym załączniku określono dane, jakie państwa członkowskie mają gromadzić, zestawiać, przekazywać i poddawać ocenie w rachunkach wydatków na cele związane z ochroną środowiska.

Sekcja 2**ZAKRES**

Rachunki wydatków na ochronę środowiska mają takie same granice systemowe jak ESA i przedstawiają wydatki na ochronę środowiska w odniesieniu do działalności podstawowej, drugorzędnej i pomocniczej. Obejmują one następujące sektory:

- sektor instytucji rządowych i samorządowych (w tym instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych) oraz przedsiębiorstwa i instytucje finansowe jako sektory instytucjonalne świadczące usługi związane z ochroną środowiska. Wspecjalizowani producenci świadczą usługi związane z ochroną środowiska w ramach swojej działalności podstawowej,
- gospodarstwa domowe, sektor instytucji rządowych i samorządowych oraz przedsiębiorstwa i instytucje finansowe jako konsumenci usług związanych z ochroną środowiska,
- zagranica jako beneficjent lub pochodzenie transferów związanych z ochroną środowiska.

▼ **M2****Sekcja 3****WYKAZ ELEMENTÓW**

Państwa członkowskie opracowują rachunki wydatków na ochronę środowiska według następujących elementów zdefiniowanych zgodnie z ESA:

- produkcja globalna usług ochrony środowiska. Rozróżnia się produkcję globalną rynkową, produkcję globalną nierynkową i produkcję globalną działalności pomocniczej,
- zużycie pośrednie usług ochrony środowiska,

▼ M2

- zużycie pośrednie usług ochrony środowiska do celów świadczenia usług ochrony środowiska,
- import i eksport usług ochrony środowiska,
- podatek od wartości dodanej (VAT) i inne podatki od produktów pomniejszone o dotacje do produktów z tytułu usług ochrony środowiska,
- nakłady brutto na środki trwałe oraz nabycie pomniejszone o rozdysponowanie niefinansowych aktywów nieprodukowanych na rzecz świadczenia usług ochrony środowiska,
- spożycie usług ochrony środowiska,
- transfery związane z ochroną środowiska (otrzymane/zapłacone).

Wszystkie dane zgłasza się w mln w walucie krajowej.”

Sekcja 4**PIERWSZY ROK REFERENCYJNY, CZĘSTOTLIWOŚĆ I TERMINY PRZEKAZYWANIA DANYCH**

1. Statystyki zestawia się i przekazuje w cyklu rocznym.
2. Statystyki przekazuje się w ciągu 24 miesięcy od końca roku referencyjnego. Przepis ten ma zastosowanie od roku referencyjnego 2020.
3. Aby zaspokoić zapotrzebowanie użytkowników na kompletne i aktualne dane, Komisja (Eurostat) opracowuje szacunki łącznych wartości dla UE-28 głównych danych zagregowanych tego modułu, niezwłocznie po otrzymaniu wystarczających danych krajowych. W miarę możliwości Komisja (Eurostat) opracowuje i publikuje szacunki danych, które nie zostały przekazane przez państwa członkowskie w terminie przewidzianym w pkt 2.
4. Pierwszym rokiem referencyjnym jest rok 2020.
5. W ramach każdego przekazywania danych do Komisji państwa członkowskie dostarczają dane roczne za lata $n-2$, $n-1$ oraz n , gdzie n jest rokiem referencyjnym. Państwa członkowskie mogą dostarczyć wszelkie dostępne dane za lata poprzedzające rok 2018.

Sekcja 5**TABELE SPRAWOZDAWCZE**

1. W odniesieniu do elementów wymienionych w sekcji 3 dane zgłasza się w podziale na:
 - rodzaje producentów/konsumentów usług ochrony środowiska zgodnie z definicją w sekcji 2,
 - kategorie klasyfikacji działalności związanych z ochroną środowiska (CEPA) pogrupowane w następujący sposób:
 - CEPA 1
 - CEPA 2
 - CEPA 3
 - CEPA 4
 - CEPA 5

▼ M2

- CEPA 6
- Suma CEPA 7, CEPA 8 i CEPA 9
- Następujące podziały NACE produkcji pomocniczej usług ochrony środowiska: NACE Rev. 2 sekcje B, C, D, dział 36. Dane dla sekcji C przedstawia się następująco:
 - NACE C10-C12 – Produkcja artykułów spożywczych; napojów i wyrobów tytoniowych
 - NACE C17 – Produkcja papieru i wyrobów z papieru
 - NACE C19-20 – Wytwarzanie i przetwarzanie koksu, chemikaliów, produktów rafinacji ropy naftowej i wyrobów chemicznych
 - NACE C 21-23 – Produkcja wyrobów farmaceutycznych, gumy, tworzyw sztucznych i pozostałych produktów niemetalicznych
 - NACE C 24 – Produkcja metali
 - NACE C 25-30 – Produkcja metalowych wyrobów gotowych, w tym maszyn i urządzeń
 - NACE C13-16, 18, 31-33 – Pozostała działalność wytwórcza

Państwa członkowskie, w których łączna kwota obrotów lub liczba pracujących w jednym lub kilku tych podziałach NACE stanowi mniej niż 1 % łącznej wartości dla UE, nie muszą przekazywać danych dla tych podziałów NACE.

2. Kategorie CEPA, o których mowa w pkt 1, są następujące:

- CEPA 1 — Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu
- CEPA 2 — Gospodarka ściekowa
- CEPA 3 — Gospodarowanie odpadami
- CEPA 4 — Ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz ochrona wód podziemnych i powierzchniowych
- CEPA 5 — Zmniejszenie hałasu i wibracji
- CEPA 6 — Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu
- CEPA 7 — Ochrona przed promieniowaniem
- CEPA 8 — Działalność badawczo-rozwojowa w zakresie ochrony środowiska
- CEPA 9 — Pozostała działalność związana z ochroną środowiska.

▼ M1**Sekcja 6****MAKSYMALNA DŁUGOŚĆ OKRESÓW PRZEJŚCIOWYCH**

Do celów wykonania przepisów zawartych w niniejszym załączniku okres przejściowy wynosi maksymalnie dwa lata od pierwszego terminu przekazania danych.

▼ M1**ZAŁĄCZNIK V****MODUŁ RACHUNKÓW SEKTORA TOWARÓW I USŁUG
ZWIĄZANYCH Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA****Sekcja 1****CELE**

Statystyki dotyczące towarów i usług związanych z ochroną środowiska rejestrują i przedstawiają dane dotyczące działalności produkcyjnej gospodarek narodowych, której rezultatem są produkty związane z ochroną środowiska, w sposób zgodny z danymi zgłaszanymi w ramach ESA.

Rachunki sektora towarów i usług związanych z ochroną środowiska powinny opierać się na już istniejących informacjach z rachunków narodowych, statystykach strukturalnych dotyczących przedsiębiorstw, rejestrze przedsiębiorstw i innych źródłach.

W niniejszym załączniku określono dane, jakie państwa członkowskie mają gromadzić, zestawiać, przekazywać i poddawać ocenie w odniesieniu do towarów i usług związanych z ochroną środowiska.

Sekcja 2**ZAKRES**

Sektor towarów i usług związanych z ochroną środowiska ma takie same granice systemu jak ESA i obejmuje wszystkie towary i usługi związane z ochroną środowiska wytworzone w ramach przyjętych granic produkcji. Zgodnie z ESA produkcja oznacza działalność prowadzoną pod kontrolą i na odpowiedzialność jednostki instytucjonalnej celem wytworzenia towarów i usług, przy wykorzystaniu nakładów pracy, kapitału oraz zużyciu towarów i usług.

Towary i usługi związane z ochroną środowiska wchodzą w zakres następujących kategorii: usługi swoiste związane z ochroną środowiska, produkty o celu wyłącznie środowiskowym (produkty powiązane), towary dostosowane oraz technologie związane z ochroną środowiska.

▼ M2**Sekcja 3****WYKAZ ELEMENTÓW**

Państwa członkowskie opracowują statystyki dotyczące sektora towarów i usług środowiskowych według następujących elementów:

- produkcja globalna całego sektora towarów i usług środowiskowych i działalności rynkowej,
- eksport całego sektora towarów i usług środowiskowych,
- wartość dodana całego sektora towarów i usług środowiskowych i działalności rynkowej,
- zatrudnienie w całym sektorze towarów i usług środowiskowych i działalności rynkowej,

Wszystkie dane zgłasza się w mln w walucie krajowej, z wyjątkiem elementu „zatrudnienie”, w przypadku którego jednostką sprawozdawczą jest „ekwiwalent pełnego czasu pracy”.

Sekcja 4**PIERWSZY ROK REFERENCYJNY, CZĘSTOTLIWOŚĆ I TERMINY
PRZEKAZYWANIA DANYCH**

1. Statystyki zestawia się i przekazuje w cyklu rocznym.
2. Statystyki przekazuje się w ciągu 22 miesięcy od końca roku referencyjnego. Przepis ten ma zastosowanie od roku referencyjnego 2020.

▼ M2

3. Aby zaspokoić zapotrzebowanie użytkowników na kompletne i aktualne dane, Komisja (Eurostat) opracowuje szacunki łącznych wartości dla UE-28 głównych danych zagregowanych tego modułu, niezwłocznie po otrzymaniu wystarczających danych krajowych. W miarę możliwości Komisja (Eurostat) opracowuje i publikuje szacunki danych, które nie zostały przekazane przez państwa członkowskie w terminie przewidzianym w pkt 2.
4. Pierwszym rokiem referencyjnym jest rok 2020.
5. W ramach każdego przekazywania danych do Komisji państwa członkowskie dostarczają dane roczne za lata $n-2$, $n-1$ oraz n , gdzie n jest rokiem referencyjnym. Państwa członkowskie mogą dostarczyć wszelkie dostępne dane za lata poprzedzające rok 2018.

Sekcja 5**TABELE SPRAWOZDAWCZE**

1. W odniesieniu do elementów wymienionych w sekcji 3 dane zgłasza się według następujących klasyfikacji:
 - klasyfikacja działalności gospodarczej, NACE Rev. 2, pogrupowana następująco:
 - NACE A
 - NACE B
 - NACE C
 - NACE D
 - NACE E
 - NACE F
 - NACE J
 - NACE M
 - NACE O
 - NACE P
 - Suma NACE G+NACE H+NACE I+NACE K+NACE L+NACE N+NACE Q+NACE R+ NACE S + NACE T + NACE U
 - kategorie klasyfikacji działalności związanych z ochroną środowiska (CEPA) oraz klasyfikacji działalności związanych z gospodarką zasobami (CReMA) pogrupowane następująco:
 - CEPA 1
 - CEPA 2
 - CEPA 3
 - CEPA 4
 - CEPA 5
 - CEPA 6

▼ M2

- Suma CEPA 7, CEPA 8 i CEPA 9
- CReMA 10
- CReMA 11
- CReMA 13
- CReMA 13A
- CReMA 13B
- CReMA 13C
- CReMA 14
- Suma CReMA 12, CReMA 15 i CReMA 16

2. Kategorie CEPA, o których mowa w pkt 1, są określone w załączniku IV. Kategorie CReMA, o których mowa w pkt 1, są następujące:

- CReMA 10 — Gospodarka wodna
- CReMA 11 — Gospodarka zasobami leśnymi
- CReMA 12 — Zarządzanie dziką fauną i florą
- CReMA 13 — Gospodarka zasobami energetycznymi
- CReMA 13A — Produkcja energii ze źródeł odnawialnych
- CReMA 13B — Oszczędzanie ciepła/energii i zarządzanie nimi
- CReMA 13C — Ograniczanie stosowania paliw kopalnych jako surowców
- CReMA 14 — Gospodarka surowcami mineralnymi
- CReMA 15 — Działalność badawczo-rozwojowa w zakresie gospodarki zasobami
- CReMA 16 — Pozostała działalność w zakresie gospodarki zasobami

▼ M1**Sekcja 6****MAKSYMALNA DŁUGOŚĆ OKRESÓW PRZEJŚCIOWYCH**

Do celów wykonania przepisów zawartych w niniejszym załączniku okres przejściowy wynosi maksymalnie dwa lata od pierwszego terminu przekazania danych.

▼ **M1***ZAŁĄCZNIK VI***MODUŁ RACHUNKÓW FIZYCZNYCH PRZEPŁYWÓW ENERGII****Sekcja 1****CELE**

Rachunki fizycznych przepływów energii przedstawiają dane dotyczące przepływów energii w ujęciu fizycznym, wyrażone w teradżulach, w sposób w pełni zgodny z ESA. Rachunki fizycznych przepływów energii rejestrują dane dotyczące energii w odniesieniu do działalności gospodarczej jednostek będących rezydentami gospodarek narodowych w podziale na rodzaje działalności gospodarczej. Przedstawiają one podaż i wykorzystanie przepływów zasobów naturalnych, produktów energetycznych oraz pozostałych przepływów. Działalność gospodarcza obejmuje produkcję, spożycie i akumulację.

W niniejszym załączniku określono dane, które państwa członkowskie mają gromadzić, zestawiać, przekazywać i poddawać ocenie w rachunkach fizycznych przepływów energii.

Sekcja 2**ZAKRES**

Rachunki fizycznych przepływów energii mają takie same granice systemu jak ESA i także są oparte na zasadzie rezydencji.

Zgodnie z ESA o jednostce mówi się, że jest jednostką będącą rezydentem, jeżeli na obszarze gospodarczym danego kraju posiada swoje centrum interesów ekonomicznych, tzn. jeśli angażuje się w działalność gospodarczą na tym terytorium przez okres jednego roku lub dłuższy.

Na rachunkach fizycznych przepływów energii rejestruje się przepływy energii w ujęciu fizycznym wynikające z działalności wszystkich jednostek będących rezydentami, niezależnie od tego, gdzie w rzeczywistości mają miejsce te przepływy w sensie geograficznym.

Na rachunkach fizycznych przepływów energii rejestruje się przepływy energii w ujęciu fizycznym ze środowiska do gospodarki, w obrębie gospodarki oraz z gospodarki z powrotem do środowiska.

Sekcja 3**WYKAZ ELEMENTÓW**

Państwa członkowskie opracowują rachunki fizycznych przepływów energii według następujących elementów:

— fizyczne przepływy energii w podziale na trzy kategorie rodzajowe:

- (i) zasoby naturalne;
- (ii) produkty energetyczne;
- (iii) pozostałe przepływy,

— pochodzenie fizycznych przepływów energii, w podziale na pięć kategorii: produkcja, spożycie, akumulacja, zagranica i środowisko,

— przeznaczenie fizycznych przepływów energii w podziale na te same pięć kategorii, co w przypadku pochodzenia fizycznych przepływów energii.

Wszystkie dane zgłasza się w teradżulach.

▼ M1**Sekcja 4****PIERWSZY ROK REFERENCYJNY, CZĘSTOTLIWOŚĆ I TERMINY PRZEKAZYWANIA DANYCH**

1. Statystyki zestawia się i przekazuje w cyklu rocznym.
2. Statystyki przekazuje się w ciągu 21 miesięcy od końca roku referencyjnego.
3. Aby zaspokoić zapotrzebowanie użytkowników na kompletne i terminowe dane, Komisja (Eurostat) opracowuje szacunki wielkości sumarycznych dla UE-28 w zakresie głównych danych zagregowanych tego modułu, niezwłocznie po otrzymaniu wystarczających danych krajowych. W miarę możliwości Komisja (Eurostat) opracowuje i publikuje szacunki w odniesieniu do danych, które nie zostały przekazane przez państwa członkowskie w terminie przewidzianym w pkt 2.
4. Pierwszym rokiem referencyjnym jest rok 2015.
5. W ramach pierwszego przekazania danych państwa członkowskie uwzględniają dane roczne z okresu od 2014 r. do pierwszego roku referencyjnego.
6. W ramach każdego kolejnego przekazywania danych do Komisji państwa członkowskie dostarczają dane roczne za lata $n-2$, $n-1$ oraz n , gdzie n jest rokiem referencyjnym. Państwa członkowskie mogą dostarczyć wszelkie dostępne dane z lat poprzedzających rok 2014.

Sekcja 5**TABELE SPRAWOZDAWCZE**

1. W odniesieniu do elementów wymienionych w sekcji 3 zgłasza się następujące dane w jednostkach fizycznych:
 - tablicę podaży przepływów energii. W tablicy tej rejestruje się przepływy zasobów naturalnych, przepływy produktów energetycznych oraz pozostałe przepływy (w wierszach) według pochodzenia, tj. „dostawcy” (w kolumnach),
 - tablicę wykorzystania przepływów energii. W tablicy tej rejestruje się przepływy zasobów naturalnych, przepływy produktów energetycznych oraz pozostałe przepływy (w wierszach) według przeznaczenia, tj. „użytkownika” (w kolumnach);
 - tablicę wykorzystania przepływów energii istotnych pod względem emisji. W tablicy tej rejestruje się istotne pod względem emisji wykorzystanie przepływów zasobów naturalnych i produktów energetycznych (w wierszach) według użytkowników i jednostek emitujących (w kolumnach),
 - tablicę pomostową przedstawiającą różne elementy składające się na różnicę między rachunkami energii a bilansami energii.
2. Tablice podaży i wykorzystania przepływów energii (w tym przepływów istotnych pod względem emisji) mają taki sam układ wierszy i kolumn.
3. Kolumny oznaczają pochodzenie (podaż) lub przeznaczenie (wykorzystanie) fizycznych przepływów energii. Kolumny pogrupowane są w pięć kategorii:
 - „produkcja” dotyczy produkcji wyrobów i usług; działalność produkcyjna jest klasyfikowana według NACE Rev. 2, a dane są zgłaszane na poziomie agregacji A*64,

▼ M1

- działalność związana ze „spożyciem” jest przedstawiona w ujęciu łącznym i w podziale na trzy podklasy (transport, ogrzewanie/chłodzenie, inne) w odniesieniu do spożycia indywidualnego gospodarstw domowych,
 - „akumulacja” dotyczy zmian stanu zapasów produktów energetycznych w gospodarce,
 - „zagranica” odnosi się do przepływów produktów importowanych i eksportowanych,
 - „środowisko” dotyczy pochodzenia przepływów zasobów naturalnych oraz przeznaczenia pozostałych przepływów.
4. W wierszach opisane są rodzaje fizycznych przepływów zgodnie z klasyfikacją przedstawioną w sekcji 3 tiret pierwsze.
5. Klasyfikacja przepływów zasobów naturalnych, przepływów produktów energetycznych oraz pozostałych przepływów jest następująca:
- zasoby naturalne dzielą się na zasoby naturalne ze źródeł nieodnawialnych oraz zasoby naturalne ze źródeł odnawialnych,
 - produkty energetyczne pogrupowane są zgodnie z klasyfikacją stosowaną w europejskich statystykach energii,
 - pozostałe przepływy obejmują odpady (bez wartości pieniężnej); straty podczas wydobywania/pozyskiwania, dystrybucji/transportu, transformacji/konwersji i przechowywania oraz pozycje bilansujące do tablic podaży i wykorzystania.
6. „Pomost” między wskaźnikiem opartym na zasadzie rezydencji a wskaźnikiem opartym na zasadzie terytorialności jest przedstawiony dla całej gospodarki narodowej (bez podziału według działów) i oblicza się go następująco:
- całkowite zużycie energii przez jednostki będące rezydentami
- zużycie energii za granicą przez jednostki będące rezydentami
 - + zużycie energii przez nierezydentów na terytorium kraju
 - + różnice statystyczne
- = krajowe zużycie energii brutto (w oparciu o terytorium)

Sekcja 6**MAKSYMALNA DŁUGOŚĆ OKRESÓW PRZEJŚCIOWYCH**

Do celów wykonania przepisów zawartych w niniejszym załączniku okres przejściowy wynosi maksymalnie dwa lata od pierwszego terminu przekazania danych.